

«Тасдик мекунам»

Президенти Академияи миллии илмҳои
Тоҷикистон, узви вобастаи АМИТ, доктори
ишмҳои иқтисодӣ, профессор

Хушвахтзода К.Х.

«21» октябри соли 2025

ХУЛОСАИ

кафедраи забонҳои хориҷии Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ба диссертатсияи Аламурадова Робия Аланазаровна дар мавзӯи «Таҳлили лингвистии майдони луғавиву семантикии «тааҷҷуб/surprise» дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ)

Диссертатсияи Аламурадова Робия Аланазаровна дар мавзӯи «Таҳлили лингвистии майдони луғавиву семантикии «тааҷҷуб/surprise» дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) дар кафедраи забонҳои хориҷии Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ба анҷом расидааст.

Аламурадова Робия соли 2016 факултети филологияи шарқи Донишқадаи Исломии Тоҷикистон ба номи Имом Аъзам – Абӯханифаро бо дипломи аъло хатм карда, дипломи дараҷаи бакалаврро аз рӯйи ихтисоси «филологияи забон ва адабиёти араб» соҳиб гаштааст.

Соли 2018 шӯъбаи магистратураи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистонро хатм намуда, соҳиби дипломи дараҷаи магистр аз рӯйи ихтисоси 1M-23.01.02 - Таъминоти забонии робитаҳои байнифарҳангӣ гардид.

Аламурадова Робия Аланазаровна соли 2018 ба ҳайси доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯйи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ)-и кафедраи забонҳои хориҷии Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон дохил шуда, онро соли 2022 хатм намудааст.

Аз моҳи ноябри соли 2017 ба ҳайси омӯзгори фанни забони англисӣ дар Коллеҷи фарҳанги ҷумҳуриявӣ ба номи П. Бӯйдоқови ноҳияи Рӯдакӣ фаъолият дорад.

Рохбари илмӣ, номзади илмҳои филологӣ, дотсенти кафедраи забонҳои хориҷии Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, Насруддинов Сирочиддин Моҳадшарифович мебошад.

Мавзуи диссертатсияи мазкур дар ҷаласаи Шурои олимони Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон санаи 13.04.2020, таҳти қарори № 300/4 – 8 тасдиқ шудааст.

Маълумотнома оиди хатм ва супоридани имтиҳонҳои доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯи ихтисос, 6D021300 – Забоншиносӣ (- 6D021302 Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ (транскрипт) №30001/23-92, санаи 03.03.2022 аз ҷониби Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон дода шудааст.

Диссертатсияи Аламурадова Робия Аланазаровна дар ҷаласаи кафедраи забонҳои хориҷии Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон аз 18 – апрели соли 2025, № 9 муҳокима гардидааст. Ба диссертатсия аз ҷониби муқарризон баҳои мусбат дода шуда, пас аз ислоҳи камбудӣҳо ба зинаи навбатии ҳимоя тавсия карда шудааст.

Оид ба натиҷаи баррасии диссертатсияи Аламурадова Робия Аланазаровна дар мавзуи «Таҳлили лингвистии майдони луғавиву семантикии «тааҷҷуб/surprise» чунин хулоса қабул карда шуд:

Оид ба натиҷаи баррасии диссертатсия дар мавзуи «Таҳлили муқоисавии ҷумлаҳои пайрави сабаб ва натиҷа дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ» чунин хулоса қабул карда шуд:

- Диссертатсияи Аламурадова Робия Аланазаровна дар мавзуи «Таҳлили лингвистии майдони луғавиву семантикии «тааҷҷуб/surprise» ба шиносномаи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) **мутобиқат мекунад;**
- **Мавзуи диссертатсия** дар рушд ва самтҳои афзалиятноки илмҳои филологӣ, алалхусус, забоншиносӣ, забоншиносии шинохтӣ, типологияи муқоисавӣ, назарияи забон, забоншиносии татбиқӣ ва ғайра таъсири мусбӣ мерасонад;
- **Теъдоди мақолаҳои нашрнамудаи муаллифи диссертатсия** ба муҳтавои диссертатсия ва автореферати он пурра мутобиқ мебошанд. Муҳтавои асосии диссертатсия дар конференсияҳои байналмилалӣ, ҷумҳуриявӣ ва семинарҳои ҳамасолаи илмиву амалии ҳайати профессорон устодон мавриди муҳокима ва баррасӣ қарор гирифтааст;

- **Ҳаҷми диссертатсия мутобиқи** банди 28-и Дастурамал оид ба тартиби барасмиятдарории диссертатсия, автореферати диссертатсия ба расмӣ дароварда шудааст.
- **Саҳми шахсии довталаб** дар он зоҳир мешавад, ки мавзуи мазкур бори нахуст дар забоншиносии муқоисавӣ – таърихӣ, типологӣ ва қиёсӣ мавриди таҳқиқи илмӣ қарор мегирад. Таҳлили вожагони ифодакунандаи «**тааҷҷуб/surprise**» дар забонҳои тоҷикӣ ва муқоисаи он бо забони англисӣ низ ошкор шудаанд.

Мавзуи диссертатсия ба бандҳои зерини шиносномаи ихтисосҳои илмӣ Комиссияи олии аттестатсионии назди президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯйи ихтисоси 6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ мутобиқат менамояд:

бандҳои 31-35 – 37- и «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ» - и Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021 №267.

Диссертатсия дар мавзуи “Таҳлили лингвистии майдони луғавиву семантикии “тааҷҷуб/surprise” дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ” аз муқаддима, 3 боб, хулоса ва рӯйхати адабиёт иборат мебошад.

Ҳар як боби диссертатсия фарогири 4 зерфасли буда, ҳар яке аз онҳо илман номгузори карда шудаанд. Дар бобҳои диссертатсия масъалаҳои калимасозӣ, таҳлили сохтор ва семантикаи вожаҳои ифодакунандаи “тааҷҷуб/surprise” бо мисолҳо мавриди таҳлилу таҳқиқи муқоисавӣ қарор гирифтаанд.

Мазмуни асосии диссертатсия дар 4 мақолаи муаллиф, ки дар маҷаллаҳои илмӣ ба феҳристи КОА назди Президенти ҶТ ва КОА Вазорати илм ва таҳсилоти олии Федератсияи Россия воридбуда ва 7 мақолае, ки дар дигар маҷаллаҳо ба таъъ расидаанд, баён шудааст.

Диссертатсияи доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯйи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) Аламурадова Р.А. дар илми забоншиносии тоҷик ва англис мавзуи наву мубрам буда, ҷамъоварӣ, таҳлил ва таҳқиқи калимаҳои ифодакунандаи “тааҷҷуб/surprise” дар забонҳои тоҷикӣ ва англисиро дар бар мегирад.

Диссертатсияи мазкур ба таҳлили ҳамҷонибаи калимаҳои ифодакунандаи «тааҷҷуб/surprise» ҳамчун намуди эҳсосот дар забони тоҷикӣ дар муқоиса бо забони англисӣ бахшида шудааст. Дар забоншиносии умумӣ ва тоҷик таҳқиқотҳои вучуд дорад, ки ба масъалаҳои ҷудогонаи ин мавзӯ бахшида шудаанд. Дар замони муосир таҳқиқи масъалаҳои омӯзиши калимаҳои ифодакунандаи «**тааҷҷуб/surprise**» ҳамчун намуди эҳсосот аз дидгоҳи забонию фарҳангӣ ва мантиқӣ, барои боз

ҳам равшантару мушаххастар дарк намудани хусусиятҳои милливу фарҳангии намоёндагони халқиятҳои гуногун муҳим мебошад.

Мундариҷаи асосии таҳқиқ аз рӯйи мавзӯи диссертатсия дар таълифоти зерини муаллиф инъикос ёфтааст:

А) Мақолаҳои илмие, ки дар маҷаллаҳои тақризшаванда ҷоп шудаанд:

1. Аламурадова, Р. А. Баъзе хусусиятҳои морфологии калимаҳои ифодакунандаи “тааҷҷуб” дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ [Матн] / Р.А. Аламурадова // Паёми Донишгоҳи Омӯзгорӣ. – Душанбе, 2020, № 3 (86). – С. 67-71. ISSN 2219-5408.

2. Ахмаджонова, Н.И. Фразеологические единицы с концептом «Страх» в русском и таджикском языках [Текст] / Н.И. Ахмаджонова, Р.А. Аламурадова // Паёми Донишгоҳи забонҳо. – Душанбе, 2024, № 2 (54). – С. 11-16. ISSN 22269355

3. Аламурадова, Р.А. Тафаккури забонӣ шакли олии психика мебошад [Матн] / Р.А. Аламурадова // Ахбори Академияи Миллии Илмҳои Тоҷикистон. – Душанбе, 2020, № 4 (261). – С. 254 – 258. ISSN 2076-2569.

4. Аламурадова, Р.А. Тобишҳои маъноии вожаи «тааҷҷуб/surprise» дар забоншиносӣ [Матн] / Р.А. Аламурадова // Паёми Донишгоҳи миллӣ. Бахши илмҳои филологӣ. Душанбе, 2025, №2 С.69-75

5. Аламурадова, Р.А. Таҳлили лексику маъноии калимаи «тааҷҷуб/surprise» дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ. [Матн] / Р.А. Аламурадова // Паёми Донишгоҳи забонҳо. Душанбе, 2025, №1 С.120-127

Б) Мақолаҳое, ки дар маҷаллаҳои дигар ҷоп шудаанд:

1. Аламурадова, Р.А. Образование слов в таджикском и английском языках [Матн] / Р.А. Аламурадова // Масъалаҳои актуалии филология ва методикаи таълими забонҳо. – Душанбе, 2021. – С. 77-84. ISBN 978-99975-44-93-3

2. Аламурадова, Р.А. Семантико-словообразовательный анализ терминологии туризма в таджикском и английском языках [Матн] / Р.А. Аламурадова // Масъалаҳои актуалии филология ва методикаи таълими забонҳо, 2017. – С. 376-385. ISBN 978-99975-44-93-3

3. Аламурадова, Р.А. Языковая подготовка выпускника высшей школы [Матн] / Р.А. Аламурадова // Масъалаҳои актуалии филология ва методикаи таълими забонҳо, 2017. – С. 167-174. ISBN 978-99975-925-8-3

4. Аламурадова, Р.А. Управления эмоциональностью при концепты «удивление» в русском языке [Матн] / Р.А. Аламурадова // Масъалаҳои актуалии филология ва методикаи таълими забонҳо, 2020. – С. 202-206. ISBN 978-99975-44-93-3

5. Аламурадова, Р.А. Лексический анализ поля слова «удивление/ surprise» в таджикском и английском языках [Матн] / Р.А. Аламурадова // Маводи конференсияи байналмилалӣ «Забони русӣ — забони сулҳ ва муоширати байни миллатҳо» 31 октябри соли 2023 . Душанбе, 2024. – С. 257-263. ISBN 978-99985-70-39-9

6. Аламурадова, Р.А. Нақши оҳанги калима ҳамчун унсури муҳимми тааҷҷуб дар забон [Матн] / Р.А. Аламурадова // Масъалаҳои тарҷума ва тарҷумашиносии тоҷик: Вазъият ва дурнамо. Маводи конференсияи ҷумҳуриявии илмӣ – амалӣ 28- уми ноябри соли 2023. Душанбе, 2023. – С.311. ISBN 978-99985-41-77-1

7. Аламурадова, Р.А. Семантические особенности прилагательных amazing и awesome, вербализующих эмоциональный концепт «восхищение» в современном английском языке [Матн] / Р.А. Аламурадова // Международная научно-практическая конференция на тему: «Русский язык в современном биллингвальном пространстве» 14 -15 июня 2023 года. Душанбе, 2023. – С. 15-18. ISBN987-0008590960

Чаласа карор кард:

1. Диссертатсияи Аламурадова Робия Аланазаровна дар мавзуи “Таҳлили лингвистии майдони луғавиву семантикии “тааҷҷуб/surprise” дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ” барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисоси 6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, киёсӣ ва муқоисавӣ пешниҳод гаштааст, таҳқиқоти анҷомёфтаи илмӣ маҳсуб ёфта, ба талаботи корҳои диссертатсионии аз тарафи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муқарраргардида ҷавобгӯӣ мебошад.

2. Диссертатсияи Аламурадова Робия Аланазаровна дар мавзуи “Таҳлили лингвистии майдони луғавиву семантикии “тааҷҷуб/surprise” дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ” барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, киёсӣ ва муқоисавӣ) бо назардошти ислоҳи эродҳои гирифташуда барои ҳимоя дар шурои диссертатсионии дахлдор тавсия дода шавад.

Ҳамин тариқ, диссертатсияи Аламурадова Робия Аланазаровна дар мавзуи «Таҳлили лингвистии майдони луғавиву семантикии «тааҷҷуб/surprise» дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии доктор PhD аз рӯйи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, киёсӣ ва муқоисавӣ) барои ҳимоя тавсия мегардад.

Хулосаи мазкур дар ҷаласаи кафедраи забонҳои хориҷии Академияи

миллии илмҳои Тоҷикистон аз 18 - уми апрели соли 2025, № 9 қабул гардидааст.

Дар ҷаласаи кафедра 28 нафар иштирок доштанд:

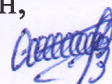
Натиҷаи овоздиҳӣ: «тарafdор» - 28, «зид» - нест, «бетараф» - нест.

Раиси ҷаласа:

Мудири кафедраи забонҳои хориҷии назди

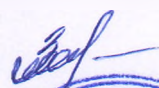
Раёсати Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон,

доктори илмҳои филологӣ, профессор
Азиз

Саидзода Ҳалим

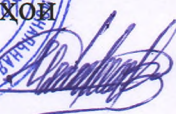
Котиби ҷаласа:

Дружинина Заррина

Имзоҳои Саидзода Х. А. ва З. Дружининаро тасдиқ менамоям:

Сардори шӯъбаи кадрҳои корхонаи
махсуси АМИТ

Акрамзода Толиб Саидахтам

Нишонӣ:

734025, ш. Душанбе,

хiebони Рӯдакӣ, 33

Телефон: (+992) 93 555 22 54

E:mail: saidovhalim@mail.ru

« 19» апрели соли 2025